

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΥ “ECONOMIC AND FINANCIAL CRIME: CORRUPTION,
SHADOW ECONOMY AND MONEY LAUNDERING”**

Άννα Στεργιανούδη
Ξ2019053

Επιβλέπων: Στ. Κοζομπόλης

Συνεπιβλέπουσα: Β. Σωσώνη

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024
ΚΕΡΚΥΡΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ABSTRACT.....	6
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
2. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΗΓΗΣ.....	8
1.1.5. Θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με το ξέπλυμα μαύρου χρήματος.....	8
1.1.6 Η Σχέση μεταξύ της διαφθοράς, της παραοικονομίας και του ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις.....	17
3. ΠΡΟΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ.....	21
1.1.5 Theoretical Approaches of Money Laundering.....	21
1.1.6 Relation Between Corruption, Shadow Economy, and Money Laundering. Theoretical Approaches.....	28
4. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑΤΟΣ.....	32
4.1 Σχολιασμός Μεταφραστικής Εντολής.....	32
4.2 Ανάλυση Κειμένου Πηγής.....	33
4.3 Μεταφραστικά Προβλήματα.....	34
4.4 Λεξικό Επίπεδο.....	34
4.5 Υπερλεξικό Επίπεδο.....	34
4.6 Πραγματολογικό Επίπεδο.....	35
4.7 Κειμενική Ισοδυναμία.....	35
4.8 Ζητήματα Ορολογίας.....	36
5. ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	38
6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	39
7. ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΟΡΩΝ.....	40

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

EUR	Ευρώ	EUR	Euro
FATF	Ομάδα χρηματοοικονομικής Δράσης	FATF	Financial Action Task Force
UNODC	Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα	UNODC	United Nation Organization of Fight Against Drugs and Terrorism
USD	Δολάριο	USD	Dollar
Α.Εγχ.Πρ.	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	GDP	Gross Domestic Product
ΗΠΑ	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής	USA	United States of America
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	VAT	Value Added Tax

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οικονομικά κείμενα προς μετάφραση υπάρχουν πολλά, λίγα όμως αναλύουν λεπτομερώς τις μεθόδους και τους σκοπούς σχετικά με τη φοροδιαφυγή και τη νομιμοποίηση τεράστιων χρηματικών ποσών. Τα παρακάτω μεταφρασμένα αποσπάσματα αποτελούν πολύτιμη πηγή τόσο για τον αναγνώστη που δεν γνωρίζει τη σημασία του ξέπλυματος μαύρου χρήματος, όσο και για τον ερευνητή που επιθυμεί να διευρύνει ή να εμβαθύνει περεταίρω την εργασία του ή για τον οικονομολόγο που προσπαθεί να ξεσκεπάσει τους υπεύθυνους αλλά δεν ξέρει πού αλλού να ψάξει. Οι συγγραφείς, μέσω εμπειρικών ερευνών, την παράθεση αυθεντιών αλλά και έγκυρων πηγών κατάφεραν να συντάξουν μια εκτενή λίστα σχετικά με τις μεθόδους στις οποίες καταφεύγουν όσοι σκοπεύουν να εισάγουν παράνομα αποκτημένα χρηματικά ποσά στο νόμιμο σύστημα. Παράλληλα, συγκρίνεται η οικονομική κατάσταση από χώρα σε χώρα και η τάση που έχει η καθεμία στην παραοικονομία, τη διαφθορά και το ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Σημαντικό ρόλο για αυτή την κατάσταση έχει το βασικό εισόδημα των πολιτών σε αντιστοιχία με το ΦΠΑ και την φορολόγηση των προϊόντων.

Η εργασία αυτή είναι δομημένη, ώστε ο αναγνώστης να διαβάσει αρχικά την μετάφραση των θεωρητικών και αναλυτικών κεφαλαίων. Παρακάτω αν χρειάζεται κάποιες διευκρινήσεις ή παραπομπές μπορεί πάντα να συμβουλευτεί το παραπεμπόμενο πρωτότυπο κείμενο που ακολουθεί σε σειρά. Σημαντικός είναι επίσης ο σχολιασμός που χωρίζεται σε οχτώ υποκεφάλαια, όπου αναλύονται οι μεταφραστικές τεχνικές, επιλογές και δυσκολίες. Παρατίθεται μια περιληπτική ανάλυση των κεφαλαίων που μεταφράζονται, καθώς και μια ανάλυση τριών επιπέδων. Τελευταία ακολουθούν οι περιπτώσεις ισοδυναμίας που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας και ορισμένα ζητήματα που αφορούν την ορολογία. Προς το τέλος, υπάρχει η αναλυτικά η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε και ένα γλωσσάρι των αγγλικών όρων σε αντιστοιχία με τους ελληνικούς, για όποιον αναγνώστη ενδιαφέρει μια πιο λεπτομερής εμπειρία.

Λέξεις κλειδιά: ξέπλυμα μαύρου χρήματος, φοροδιαφυγή, διαφθορά, παραοικονομία, τράπεζα, χρηματοπιστωτικά μέσα, κράτος, εισόδημα.

ABSTRACT

There are a numerous financial texts and reports that can be translated. Few of them though analyze extensively the methods and the purposes regarding tax evasion and the process of money laundering. The following translated excerpts are a valuable resource for both readers who are not familiar with the meaning of money laundering, scholars who want to broaden their knowledge and economic experts who seek to find criminals that become rich due to illegal money income. Through empirical research, evidence, and citation of other experts and valid sources, the authors managed to compose an extensive list with the methods used by those who try to integrate illegally obtained money into the legal financial system. At the same time, in the book the financial state of some countries, the tendency each one has towards shadow economy, corruption as well as the process of money laundering are compared. Leading role in each country has the financial income in relation to VAT and product taxation.

This dissertation is structured so as the reader can initially read the translation of the theoretical chapters. Should clarifications or references be needed, the reader can always consult the original text. In addition, very important is also the commentary which is divided in eight subchapters where are analyzed the translation techniques, choices and difficulties are analyzed. Finally, there are also some examples regarding translation equivalence, as well as some difficulties in the translation of terminology. Last but not least, there is detailed references list and a glossary of English and Greek terms.

Keywords: money laundering, tax evasion, corruption, shadow economy, bank, financial instruments, state, income.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα από τα πολλά προνόμια και τις αμέτρητες ευκαιρίες που αποκτούν οι μεγάλες εταιρίες κολοσσοί ή ακόμα και οι καλά συγκροτημένες εγκληματικές οργανώσεις είναι η φοροδιαφυγή. Η επιθυμία να αποκτήσουν περισσότερη οικονομική ισχύ και ελευθερία δεν είναι το όνειρο μόνο των επαγγελματιών αυτών. Ακόμα και ο μέσος πολίτης προσφεύγει στην απόκρυψη των εισοδημάτων του όταν νιώθει αδικημένος και πιεσμένος. Η μεταξύ τους διαφορά έγκειται στις μεθόδους στις οποίες καταφεύγει ο καθένας. Όσοι προσπαθούν να νομιμοποιήσουν παράνομα αποκτηθέντα χρηματικά ποσά συνήθως επιλέγουν τη διάσπαση του ποσού και τη διοχέτευση του σε «εταιρίες βιτρίνες», χρηματοπιστωτικά μέσα ή τη συνεχή μεταφορά τους μέσω τραπεζικών λογαριασμών από δικαιούχο σε δικαιούχο. Η φυσική ροή των πραγμάτων, λοιπόν, καταλήγει στην άνθιση της διαφθοράς, τόσο μέσα στο δημοσιονομικό σύστημα, όσο και στην παραοικονομία που φυσικά διαφέρει από χώρα σε χώρα αλλά ποτέ δεν παύει να υφίσταται στο παρασκήνιο.

Μέσω αυτής της αναλυτικής και απλοποιημένης έρευνας, ο μέσος μπορεί να ανακαλύψει λεπτομέρειες για έναν κόσμο που δεν γνώριζε ή ποιες επιδιώξεις και φιλοσοφίες τον καθοδηγούν. Η διαδικασία του ξεπλύματος μαύρου χρήματος είναι βέβαια μια αδικία προς τον μέσο νόμιμο πολίτη που εργάζεται, ώστε να μπορέσει να ζήσει με αξιοπρέπεια. Καλό είναι, όμως, να γνωρίζει τους τρόπους που αδικείται για να μπορέσει να αμυνθεί στις συνέπειες της όλης διαδικασίας που μπορεί να τον επηρεάζουν. Αρκετά συχνά είναι τα ατυχήματα που υποτίθεται ότι πρέπει να καλυφθούν από ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες είναι «εταιρίες βιτρίνες» στις οποίες είχε επενδύσει ένας επιχειρηματίας. Αν ο μέσος πολίτης γνωρίζει, ίσως να μπορέσει να προφυλαχθεί ή να καταφύγει στο αντίστοιχο τμήμα δίωξης τέτοιων εγκλημάτων. Είναι ένα φαινόμενο που ανθίζει στην εποχή μας και καλό είναι να γνωρίζουμε όλες τις πλευρές του, πόσο μάλλον τώρα που όλα τα συστήματα έχουν αποκτήσει ηλεκτρονική μορφή, ακόμα και τα μετρητά.

Ο κεντρικός σκοπός της εκτενούς έρευνας των συγγραφέων και της μετάφρασης των πιο σημαντικών κεφαλαίων του βιβλίου είναι η αφύπνιση του κοινού. Ίσως κάποιος θα μπορούσε να δει αυτή την έρευνα και ως δικαιολόγηση του διεφθαρμένου αυτού συστήματος που αδικεί πολλούς πολίτες ανά τον κόσμο.

2. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΗΓΗΣ

1.1.5. Θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με το ξέπλυμα μαύρου χρήματος

Ένας σύνθετος ορισμός για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος προκύπτει από την ισχύουσα διαδικασία για τη δημιουργία παράνομων πηγών μέσα από εγκληματικές διαδικασίες, ώστε να αποκτήσουν μια νομική μορφή.

Για την κατανόηση της διαδικασίας του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, απαιτείται μια σύντομη ιστορική αναδρομή. Η έννοια του ξεπλύματος μαύρου χρήματος πρωτοεμφανίζεται την εποχή του Al Capone το 1931, κατά τη διάρκεια της περιόδου ποτοαπαγόρευσης στις ΗΠΑ. Ο Al Capone ανέπτυξε επιχειρήσεις με όσους νομιμοποιούσαν τα έσοδα μέσω παράνομων δραστηριοτήτων με σκοπό να κρύψει την προέλευση των χρηματικών ποσών από τη λαθραία πώληση αλκοόλ. Ενώσω δικάζονταν για φοροδιαφυγή, ο Meyer Lanski μετέφερε στην Ελβετία, παράνομα κεφάλαια μέσω ενός περίπλοκου συστήματος από εταιρίες «φάντασμα», περιουσιακά στοιχεία και λογαριασμούς off-shore. Μετά το 1934, η Ελβετία καθιέρωσε το τραπεζικό απόρρητο.

Το 1970, οι ΗΠΑ ξεκίνησαν τις διαδικασίες για μια νέα νομοθεσία στον τομέα του ξεπλύματος μαύρου χρήματος με τον νόμο περί τραπεζικού απορρήτου (Bank Secrecy Act). Σύμφωνα με τον νόμο αυτόν, οι τράπεζες οφείλουν να αναφέρουν στην εφορία (Internal Revenue Service) τις ύποπτες συναλλαγές άνω των 10.000 δολαρίων, τη μεταφορά κεφαλαίων και την κρυφή τοποθέτησή τους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που καταγράφεται ως έγκλημα χωρίς απαραίτητα να κατονομάζεται ως ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Επίσης, η παράλειψη αναφοράς λογαριασμών από ξένες τράπεζες τιμωρείται με τον ίδιο τρόπο.

Ο όρος ξέπλυμα μαύρου χρήματος χρησιμοποιήθηκε επισήμως για πρώτη φορά το 1972 στο σκάνδαλο Watergate, όταν η επιτροπή για την επανεκλογή του Nixon ως Προέδρου μετέφερε παράνομα χρηματικά ποσά για την προεκλογική καμπάνια από το Μεξικό και μετά τα επέστρεψε ξανά πίσω μέσω μιας εταιρίας από το Μαϊάμι.

Πιο συγκεκριμένα, οι προσπάθειες για τη ρύθμιση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος ξεκίνησε στα μέσα του 1980 με την ποινικοποίηση των μετρητών από παράνομα εγκλήματα ναρκωτικών στις ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Αυστραλία.

Το έγκλημα του ξεπλύματος μαύρου χρήματος εισήχθη και εγκρίθηκε ως τέτοιο στις ΗΠΑ μέσα από τον Money Laundering Control Act του 1986 (νόμος περί Παρεμπόδησης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες). Το 1989 ιδρύθηκε ένας ενδοκυβερνητικός οργανισμός που ονομάζεται Ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης κατά της

Νομιμοποίησης εσόδων από Παράνομες δραστηριότητες (FATF), ο οποίες στόχευε στην καθιέρωση πολιτικών που εναντιώνονται στο ξέπλυμα μαύρου χρήματος και στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Στην Ευρώπη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο υιοθέτησε στις 26 Οκτωβρίου του 2005 την Οδηγία 2005/60/EK για την πρόληψη της χρήσης του χρηματοοικονομικού συστήματος με σκοπό το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Παρά την καταπολέμηση αυτή της μάστιγας από τα παγκόσμια κράτη και τους παγκόσμιους οργανισμούς, το ξέπλυμα μαύρου χρήματος παραμένει ένα φαινόμενο προς ανάπτυξη. Το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) υπολογίζει ότι το ποσό του μαύρου χρήματος που νομιμοποιείται κάθε χρόνο παγκοσμίως κυμαίνεται μεταξύ 2 με 5% του παγκόσμιου Α.Ε.Π. ή μεταξύ 800 δισεκατομμύρια δολάρια με 2 τρισεκατομμύρια δολάρια (United Nation Office on Drugs and Crime 2020).

Στην προσπάθεια να οριστούν οι μέθοδοι ξεπλύματος μαύρου χρήματος, πρέπει να ληφθούν υπόψιν οι παρακάτω περιπτώσεις που αντλούνται από ειδικευμένη βιβλιογραφία:

- Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος αποτελείται από «τη μεταφορά των χρημάτων από μια παράνομη δραστηριότητα σε μια νόμιμη επιχείρηση, ώστε η προέλευση τους να φαίνεται νόμιμη» (OECD 2017).

- Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος αφορά τη μεταφορά ή τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, γνωρίζοντας ότι τέτοιου είδους περιουσιακό στοιχείο προήλθε είτε από οποιοδήποτε αδίκημα ή αδικήματα (διακίνηση ναρκωτικών) είτε από τη συμμετοχή σε τέτοιο αδίκημα ή αδικήματα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκαλύψη της παράνομης προέλευσης είτε των περιουσιακών στοιχείων είτε της συνέργειας οποιουδήποτε προσώπου που εμπλέκεται στην πραγματοποίηση τέτοιου αδικήματος ή αδικημάτων αποφεύγοντας τις νόμιμες συνέπειες των πράξεων του (United Nations Convention Against Transnational Organized Crime (2000) (Palermo Convention).

- Όσοι νομιμοποιούν έσοδα με παράνομες δραστηριότητες «στέλνουν παράνομα κεφάλαια από νόμιμες οδούς με σκοπό να αποκρύψουν την εγκληματική τους προέλευση». (...) «Όταν τα χρήματα νομιμοποιούνται, οι εγκληματίες επωφελούνται από τις πράξεις τους, καθώς επιβραβεύονται με την απόκρυψη της εγκληματικής πράξης που παράγει τα προϊόντα εγκλήματος και συγκαλύπτει την προέλευση των φαινομενικά νόμιμων εσόδων» (Schott 2006).

- Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος είναι η διαδικασία μέσω της οποίας τα έσοδα που αποκτούνται από εγκληματικές δραστηριότητες «ξεπλένονται» μέσω νόμιμων οδών (χρησιμοποιώντας τραπεζικές συναλλαγές) και τότε επανεπενδύονται σε νόμιμες δραστηριότητες (Ardizzi et al. 2014).

- Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος αποτελείται από «την παράνομη μεταφορά αγαθών στο νόμιμο οικονομικό σύστημα μέσω της εργασίας και τις λειτουργίες που σκοπεύουν στην απόκρυψη της εγκληματικής προέλευσης των αγαθών που νομιμοποιήθηκαν» (Jurj-Tudoran and Șaguna 2016, p. 9).

- Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος αντιπροσωπεύει ένα «σύμπλεγμα συναλλαγών που περιλαμβάνει διεθνείς συναλλαγές, διασπορά μικρών ποσών και μεταφορές κεφαλαίων στο όνομα άλλων ατόμων που επωφελούνται από τραπεζικούς εμπειρογνώμονες, χρηματιστές, λογιστές, συμβολαιογράφους ή δικηγόρους. Στην περίπτωση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος δημιουργείται η αντίληψη της νομιμότητας ώστε τα αγαθά (τα χρήματα) να γίνονται ξανά προσβάσιμα από τους εγκληματίες» (Jurj-Tudoran and Șaguna 2016, p. 4).

- Το έγκλημα του ξεπλύματος μαύρου χρήματος είναι αποτέλεσμα που συνοδεύεται πάντα από άλλα εγκλήματα, που ανήκουν στον τομέα του οικονομικού εγκλήματος, όπως η φοροδιαφυγή, η διαφθορά, το τραπεζικό έγκλημα και η εξαπάτηση (Leția 2014, p. 40).

- Η οδηγία 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου του 2005, έχοντας σκοπό την αποτροπή της εκμετάλλευσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για την νομιμοποίηση παράνομων εσόδων και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (Ευρωπαϊκή Ένωση 2005) προβλέπει ότι τα Κράτη Μέλη οφείλουν να διασφαλίσουν την απαγόρευση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (άρθρο 1). Σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής, «οι ακόλουθες συμπεριφορές θεωρούνται ενέργειες για τη νομιμοποίηση εσόδων που προκύπτουν από παράνομες δραστηριότητες, όταν διαπράττονται εκ προθέσεως:

- (α) η μεταβίβαση ή η διαβίβαση περιουσιακών στοιχείων, εν γνώσει ότι προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα ή από τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή την συγκαλύψη της παράνομης προέλευσης της περιουσίας ή τη στήριξη οποιουδήποτε ανθρώπου που εμπλέκεται στη τέλεση μιας τέτοιας δραστηριότητας με σκοπό την αποφυγή των έννομων συνεπειών των πράξεων του·

- (β) η απόκρυψη ή συγκαλύψη της πραγματικής φύσεως, προελεύσεως, θέσεως, διατάξεως, διακινήσεως, των δικαιωμάτων επί, ή της κυριότητας των περιουσιακών στοιχείων, εν γνώσει της προέλευσης αυτών από εγκληματική δραστηριότητα ή από την έμπρακτη συμμετοχή σε αυτή·

- (γ) η εξαγορά, κατοχή ή χρήση των περιουσιακών στοιχείων εν γνώσει, τη χρονική περίοδο της παραλαβής, ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία προήλθαν από εγκληματική δραστηριότητα ή από την έμπρακτη συμμετοχή σε αυτή, ή

(δ) η συμμετοχή σε, η συνεργασία με σκοπό τη διάπραξη, οι προσπάθειες διάπραξης και στήριξης, υποκίνησης, διευκόλυνσης και συμβουλευτικής καθοδήγησης για τη διάπραξη οποιασδήποτε από τις αναφερόμενες στα παραπάνω σημεία ενέργειες.»

• Στη Ρουμανία, ο ορισμός του ξεπλύματος μαύρου χρήματος είναι εναρμονισμένος με τις ευρωπαϊκές οδηγίες στον τομέα αυτό. Για τον σκοπό αυτό, το Άρθρο 29 του νόμου 656 της 7^{ης} Δεκεμβρίου του 2002 επανεκδόθηκε για την αποτροπή και την επιβολή κυρώσεων για ενέργειες ξεπλύματος μαύρου χρήματος, όπως και για την εφαρμογή μέτρων για την αποτροπή και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και προβλέπει τα ακόλουθα ζητήματα:

• «Ως έγκλημα ξεπλύματος μαύρου χρήματος θεωρείται και τιμωρείται με φυλάκιση από 3 έως 10 έτη:

(α) Η ανταλλαγή ή η μεταφορά αγαθών εν γνώσει ότι αποτελούν αποτέλεσμα εγκληματικής δραστηριότητας με σκοπό να αποκρυφθεί ή να συγκαλυφθεί η παράνομη προέλευσή τους ή με σκοπό να βοηθηθεί το άτομο που διέπραξε το έγκλημα να αποφύγει τη δίωξη, την έκδοση ή την εκτέλεση της ποινής

(β) Η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της πραγματικής προέλευσης των αγαθών, της τοποθεσίας τους, της διάταξης, της κυκλοφορίας ή της κυριότητας τους ή τα δικαιώματα της κυριότητας τους, γνωρίζοντας ότι τα αγαθά είναι αποτέλεσμα της αξιόποινης πράξης·

(γ) Η απόκτηση, η κατοχή ή η αξιοποίηση αγαθών, εν γνώσει ότι επέφεραν τη διάπραξη εγκλήματος.»

⇒ Με βάση τους προαναφερθέντες ορισμούς, συμπεραίνουμε ότι το ξέπλυμα μαύρου χρήματος αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία μέσω της οποίας φαινομενικά νόμιμα χρηματικά ποσά, αποκτούνται από παράνομες επιχειρήσεις.

Στάδια ξεπλύματος μαύρου χρήματος

Παρόλο που εμπλέκονται πολυάριθμοι μέθοδοι στη διαδικασία ξεπλύματος μαύρου χρήματος, το γενικό σύστημα αυτής της διαδικασίας μπορεί να κατηγοριοποιηθεί σε τρία μεγάλα στάδια (Εθνική Υπηρεσία για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, 2002):

1. Η ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ είναι το πρώτο στάδιο όταν τα χρηματικά ποσά προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες και τίθενται σε κυκλοφορία με σκοπό να τοποθετηθούν αποτελεσματικά στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Προτού τοποθετηθούν τα χρηματικά ποσά, διεξάγεται η

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΗ διαδικασία, κατά την οποία τα χρηματικά ποσά χωρίζονται σε μικρότερα ποσά που είναι λιγότερο ύποπτα (λιγότερα από 10.000 ευρώ). Στη συνέχεια, η τοποθέτηση αυτών των ποσών επιτυγχάνεται με τη σύσταση τραπεζικών καταθέσεων ή με την αγορά χρηματοπιστωτικών μέσων (επιταγές, γραμμάτια, κλπ.) τα οποία εξαργυρώνονται αργότερα.

2. Το δεύτερο στάδιο, ονομάζεται Μαζική Διαβίβαση Και Έκδοση Εντολών ή ΔΙΑΣΤΡΩΜΑΤΩΣΗ και προϋποθέτει τον διαχωρισμό των παράνομων κεφαλαίων από την πηγή προέλευσής τους δημιουργώντας σύνθετα στρώματα για την απόκρυψη της προέλευσής τους και τη διασφάλιση της ανωνυμίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ηλεκτρονική μεταφορά χρημάτων σε λογαριασμούς που έχουν ανοιχτεί σε τράπεζες από όλο τον κόσμο (στοχεύει κυρίως στις χώρες που δεν συνεργάζονται στις έρευνες για την καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος). Η διαστρωμάτωση μπορεί επίσης να επιτευχθεί με τη σύσταση εικονικών εταιριών. Το άτομο που κάνει προσχέδια για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, για παράδειγμα, συντάσσει πλαστά έγγραφα εισαγωγών-εξαγωγών, βάσει των οποίων τα χρηματικά ποσά μεταφέρονται από την αρχική τους τοποθέτηση ως πληρωμή για την παροχή υπηρεσιών ή πλαστές εξαγωγές σε άλλη τράπεζα. Υπό ορισμένες συνθήκες, όσοι νομιμοποιούν τα έσοδα με παράνομες δραστηριότητες μπορούν να κρύψουν τις συναλλαγές ως πληρωμές για αγαθά ή υπηρεσίες και επομένως, είναι φαινομενικά νόμιμες.

3. Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ, είναι το τρίτο στάδιο και προϋποθέτει τη νομιμοποίηση των κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα, με την επανεισαγωγή τους στο νόμιμο κύκλωμα. Η ενσωμάτωση των χρηματικών ποσών στο νόμιμο κύκλωμα μπορεί να επιτευχθεί μέσω της επένδυσης στην αγορά ακινήτων, στην αγορά αγαθών πολυτελείας ή στη χρηματοδότηση ιδίων επιχειρήσεων και επομένως, τα κεφάλαια αυτά φαίνονται φυσιολογικά και «καθαρά», καθώς προέρχονται από εμπορικές δραστηριότητες.

Τα τρία στάδια μέσω των οποίων μπορεί να επιτευχθεί το ξέπλυμα μαύρου χρήματος ενδέχεται είτε να πραγματοποιηθούν χωριστά και σε διακριτές φάσεις, είτε να διεξαχθούν ταυτόχρονα είτε να αλληλοκαλύπτονται. Η αξιοποίηση των βασικών σταδίων εξαρτάται από τους διαθέσιμους μηχανισμούς ξεπλύματος μαύρου χρήματος και των απαιτήσεων των εγκληματικών οργανώσεων.

Μέθοδοι ξεπλύματος μαύρου χρήματος

Πρόκειται για μια εξαιρετικά σύνθετη διαδικασία, για την επίτευξη της οποίας έχουν επινοηθεί πολλοί μέθοδοι. Παρακάτω παρουσιάζονται, σε περιορισμένο βαθμό, οι συχνότερες μέθοδοι (National Office for Prevention and Fight Against the Money Laundering and Terrorism Funding 2002, 2004):

1. *Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος μέσω των τραπεζικών λογαριασμών:*

(α) Λογαριασμοί που δεν χρησιμοποιούνται για τις συνηθισμένες τραπεζικές ή εμπορικές δραστηριότητες, αλλά χρησιμοποιούνται μόνο για κατάθεση και ανάληψη χρημάτων.

(β) Μη λειτουργικοί/ αδρανείς λογαριασμοί που ξαφνικά ενεργοποιούνται με συναλλαγές μεγάλων χρηματικών ποσών.

(γ) Μεγάλο χρηματικό ποσό ανάληψης από έναν αδρανή λογαριασμό ή από έναν λογαριασμό στον οποίο ξαφνικά μεταφέρθηκε ένα μεγάλο ποσό από έναν άλλον λογαριασμό της ίδιας χώρας ή του εξωτερικού.

(δ) Οι αναλήψεις μετρητών που διεξάγονται την ίδια μέρα από διαφορετικές θυγατρικές του ίδιου τραπεζικού ιδρύματος.

(ε) Μεταφορές κεφαλαίων και αξιών ακινήτων μεταξύ λογαριασμών που δεν φαίνεται να είναι ελεγχόμενοι από κοινού.

(στ) Λογαριασμοί μιας εταιρίας που κατά κύριο λόγο οι καταθέσεις ή οι αναλήψεις διεξάγονται με μετρητά (χωρίς να χρησιμοποιούνται επιταγές).

(ζ) Μετακινήσεις χρηματικών ποσών μέσω εταιρικών λογαριασμών που δεν μπορούν ξεκάθαρα να προσδιοριστούν οι οικονομικές τους αιτιολογίες και δεν συνάδουν με τη στρατηγική που ακολουθεί η εταιρία και δεν φαίνεται να συνδέονται με νόμιμη οικονομική σύμβαση.

(η) Πληρωμές ή εξαργύρωση υψηλών ποσών στο όνομα πελατών χωρίς κάποια συγκεκριμένο κίνητρο ή λογική εξήγηση.

(θ) Σημαντική αύξηση χωρίς κάποιον προφανή λόγο του όγκου συναλλαγών ενός πελάτη που αντικατοπτρίζεται στη δραστηριότητα των λογαριασμών του.

(ι) Μεταφορές μικρών χρηματικών ποσών σε μετρητά στον λογαριασμό ενός πελάτη, ακολουθούμενος από την άμεση μεταφορά τους σε έναν λογαριασμό μιας άλλης τράπεζας.

(ια) Ένας μεγάλος αριθμός λογαριασμών ενεργοποιούνται από τον πολίτη στις ίδιες ή σε διαφορετικές τράπεζες και πραγματοποιούνται συνεχείς μεταφορές μεγάλων χρηματικών ποσών μεταξύ των λογαριασμών αυτών.

(ιβ) Πιστώνοντας έναν λογαριασμό με επιταγές που εκδίδονται από τρίτους σε μεγάλα χρηματικά ποσά υπέρ του πελάτη.

(ιγ) Ύποπτες μετακινήσεις κεφαλαίων από μια τράπεζα σε μια άλλη και ξανά πίσω στην πρώτη. Για παράδειγμα, παρατηρήθηκε η παρακάτω πλεκτάνη: (1) προμήθεια επιταγών από τράπεζα (2) άνοιγμα λογαριασμού σε μια άλλη τράπεζα (3) κατάθεση επιταγών στον δεύτερο λογαριασμό και (4) ηλεκτρονική μεταφορά εμβάσματος από τον δεύτερο λογαριασμό στον λογαριασμό της πρώτης τράπεζας η οποία αρχικά χορήγησε τις επιταγές.

(ιδ) Περιοδικές μεταφορές από προσωπικούς λογαριασμούς σε χώρες χωρίς υψηλό ποσοστό κινδύνου.

2. Ψεύτικα δάνεια/επιστρεφόμενα δάνεια:

(α) Εταιρείες που υποβάλλουν αιτήματα για δάνεια παρόλο που στις οικονομικές καταστάσεις, προκύπτει ότι κάτι τέτοιο δεν είναι απαραίτητο.

(β) Πελάτες που αποπληρώνουν εκπληκτικά γρήγορα τα δάνεια με κεφάλαια άγνωστης προέλευσης.

(γ) Εικονικές δανειακές συμβάσεις που χορηγούνται από εταιρίες «βιτρίνα» (shell companies) ως κάλυψη. Μια τέτοια εταιρία είναι ενταγμένη σε κάποιον φορολογικό παράδεισο και ελέγχεται από εταιρία στη χώρα στην οποία εδρεύει, ενώ τα κεφάλαιά της στην πραγματικότητα προέρχονται από κεφάλαια της εταιρίας που την ελέγχει, τα οποία ανακυκλώνονται. Το σχέδιο έχει ως εξής: τα ανακυκλωμένα χρήματα, τα οποία καταγράφονται στους λογαριασμούς της εταιρίας «βιτρίνα» (στην πραγματικότητα, πρόκειται για προσωπικά δάνεια) και για τα οποία η τελευταία καταβάλλει τους τόκους και τελικά δέχεται κυρώσεις για την καθυστέρηση της πληρωμής, αργότερα με διάφορες μεθόδους, εισπράττονται από τον πραγματικό ιδιοκτήτη της εταιρίας «βιτρίνα». Επομένως, τα ποσά καταλήγουν στο νόμιμο κύκλωμα.

(δ) Τα δάνεια μετρητών και η αποπληρωμή τους πραγματοποιείται με τραπεζικά μέσα.

3. Η αξιοποίηση των offshore προορισμών (φορολογικοί παράδεισοι). Αυτοί αντιπροσωπεύουν μια από τις πιο κοινές και συνηθισμένες διαδικασίες για εξαπάτηση και φοροδιαφυγή σε διεθνές επίπεδο.

4. Η εταιρία «βιτρίνα» (υφίσταται μόνο στα χαρτιά, δεν έχει κάποιο γραφείο, υπαλλήλους, ανεξάρτητα περιουσιακά στοιχεία ή εμπορικές δραστηριότητες και χρησιμοποιείται μόνο από τους ιδιοκτήτες ως μέσω επιχειρηματικών συναλλαγών ή πλεονέκτημα για τον έλεγχο άλλων εταιριών).

5. *Εκμετάλλευση ανεπίσημων συστημάτων για την πραγματοποίηση της μεταφοράς κεφαλαίων, ιδιαίτερα με τη χρήση συστημάτων μεταφοράς παράλληλα με τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα, όπως για παράδειγμα τη Western Union και τη Money Gram, στοχεύοντας στην αποζημίωση φυσικών ή νομικών προσώπων. Στην πραγματικότητα, όμως, δεν υφίσταται κάποια μεταφορά των χρηματικών αυτών ποσών.*

6. *Εκμετάλλευση συναλλαγών προς το εξωτερικό ιδιαίτερα σε ό,τι σχετίζεται με τους φορολογικούς παραδείσους.*

7. *Ξέπλυμα μαύρου χρήματος μέσω συναλλαγών που σχετίζονται με επενδύσεις/ Συναλλαγές στο χρηματιστήριο:*

(ε) *Ασυνήθιστη πώληση υψηλής αξίας χρεογράφων με ανταλλαγή μετρητών τα οποία στη συνέχεια ανακτώνται ξανά.*

(στ) *Συναλλαγές με χρεόγραφα που στοχεύουν στην απόκτηση μετρητών και που δεν διεξάγονται μέσω λογαριασμών των πελατών.*

(ζ) *Απόκτηση χρεογράφων από την τράπεζα όταν η συναλλαγή αυτή δεν συνάδει με τη συνηθισμένη δραστηριότητα του πελάτη.*

(η) *Οι αιτήσεις των πελατών για να επωφεληθούν από τη διαχείριση των επενδύσεων όταν η πηγή τους δεν είναι καθορισμένη ή όταν δεν συμβαδίζουν με τη δραστηριότητα των πελατών τους.*

(θ) *Απόκτηση χρεογράφων, τα οποία φυλάσσονται από τις τράπεζες όταν δεν συμβαδίζουν με τη δραστηριότητα των πελατών.*

(ι) *Απόκτηση μετοχών από εταιρίες, οι οποίες είναι εξασφαλισμένες σε φορολογικούς παραδείσους και οι μετοχές τους θα πωληθούν ακολούθως σε άλλες όμοιες εταιρίες.*

(ια) *Πώληση μετοχών σε τιμή υψηλότερη από αυτή της αγοράς, σε εταιρία της οποίας ο μοναδικός μέτοχος είναι ο ιδιοκτήτης των μετοχών.*

(ιβ) *Αγορά ακινήτων από εταιρίες που βρίσκονται σε φορολογικούς παραδείσους και στη συνέχεια πώλησή τους σε άλλες όμοιες εταιρίες.*

(ιγ) *Πώληση των συμμετοχικών δικαιωμάτων σε τιμή πολύ υψηλότερη από την αγοραστική τους αξία, σε μια εταιρία της οποίας μοναδικός συνεργάτης είναι ο ιδιοκτήτης των συμμετοχικών δικαιωμάτων.*

8. Εκμετάλλευση μη κερδοσκοπικών οργανισμών

Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί συγκεντρώνουν ένα σημαντικό χρηματικό ποσό από δωρητές και έπειτα το διανέμουν στους δικαιούχους, εφόσον έχουν καλύψει τις διοικητικές τους δαπάνες. Τόσο τα χρηματικά ποσά που μεταφέρονται στους δικαιούχους όσο και οι διοικητικές δαπάνες μπορεί να υπερεκτιμηθούν και επομένως είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η αξία τους. Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί χρησιμοποιούνται συνήθως με δόλο, καθώς αποτελούν μια διαδεδομένη μέθοδο ξεπλύματος μαύρου χρήματος.

9. Ο Τζόγος (καζίνο, ιπποδρομίες)

Στα καζίνο και σε άλλα είδη τυχερών παιχνιδιών συχνάζουν περισσότεροι όσοι προσπαθούν να νομιμοποιήσουν τα παράνομα έσοδα τους επειδή τους προσφέρεται η δυνατότητα χρήσης μετρητών. Οι χώροι αυτοί εκμεταλλεύονται ως γραφεία ανταλλαγής όπου το μαύρο χρήμα μετατρέπεται σε καθαρό. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι εγκληματίες αγοράζουν τα κερδοφόρα εισιτήρια και αυτά των διοργανωτών, οπότε η προέλευση των χρημάτων δικαιολογείται. Βασιζόμενοι στην στατιστική, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια ετησίως αυξάνονται κατά 15%, συγκεντρώνοντας τεράστια χρηματικά ποσά που μπορεί να φτάσουν και τα 10 δισεκατομμύρια ευρώ (Leřia 2014, σ. 41).

10. Άλλοι μέθοδοι για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, όπως για παράδειγμα:

(α) Αποφυγή της υποβολής δηλώσεων σχετικά με τα ποσά που μεταφέρθηκαν στο εξωτερικό.

(β) Αίτηση επιστρεπτέου ΦΠΑ για ψευδείς συναλλαγές και υποβολή μη πραγματικών/εικονικών οικονομικών καταστάσεων.

(γ) Πληρωμή προκαταβολών είτε χωρίς να μεταφέρονται τα αγαθά είτε χωρίς την απολαβή της εξυπηρέτησης.

(δ) Επιπτώσεις στα διοικητικά στελέχη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που δύναται να καθοριστούν από το βιοτικό τους επίπεδο, το οποίο κατά πολύ υπερβαίνει τη μισθοδοσία τους, όπως για παράδειγμα οι πολυτελείς διακοπές.

(ε) Η χρήση ελεύθερων επαγγελματιών.

1.1.6 Η Σχέση μεταξύ της διαφθοράς, της παραοικονομίας και του ξέπλματος μαύρου χρήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις

Οι τρεις σημαντικές μορφές του οικονομικού και του χρηματοπιστωτικού εγκλήματος που αναφέρονται σε αυτό το βιβλίο και, πιο συγκεκριμένα, η διαφθορά, η παραοικονομία και το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, δηλώνουν, μεταξύ των κοινών τους σημείων, την αποφυγή των κανονισμών σχετικά με τον υπολογισμό και την πληρωμή των φόρων που αντιστοιχούν στα έσοδα και επομένως, οδηγούν στη μείωση των φορολογικών εσόδων και αυξάνουν τα δημόσια έξοδα ενώ παράλληλα επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη.

Όσον αφορά τις εμπειρικές σχέσεις που εγκαθιδρύονται μεταξύ των τριών μορφών οικονομικού και χρηματοπιστωτικού εγκλήματος, βασιζόμενοι στην αξιολόγηση της σχετικής βιβλιογραφίας, διαπιστώνουμε ότι δεν οριοθετούνται ξεκάθαρα.

Επομένως, παρατηρήσαμε ότι οι έρευνες που διεξάχθηκαν και παρουσιάζονται στη σχετική βιβλιογραφία και σχετίζονται με τις σχέσεις που εντοπίζονται μεταξύ της διαφθοράς και της παραοικονομίας υποδεικνύουν την παρουσία τόσο άμεσων, όσο και έμμεσων σχέσεων (Johnson et al. 1997; Fjeldstad 1996, 2003; Dreher and Schneider 2010; Buehn and Schneider 2009; Simonovic and Boskovic 2016, p. 117; Virta 2007; Borlea, Achim and Miron 2017).

Μια πρώτη σημαντική ομάδα ερευνών (Fjeldstad 1996, 2003; Kaufman 2010; Ivanyna et al. 2010; Ghosh and Neanidis 2011; Borlea et al. 2017) εντοπίζει άμεσες σχέσεις μεταξύ της διαφθοράς και της παραοικονομίας. Αυτές οι μελέτες προσφέρουν εμπειρικά θέματα σχετικά με τον καταστροφικό ρόλο της διαφθοράς και τη δωροδοκία των στελεχών ώστε να επιτρέπονται οι «σκιώδεις» δραστηριότητες. Σχετικά με αυτό το περιεχόμενο, ο Fjeldstad (1996, 2003) χρησιμοποιεί απλά τον όρο “fiscal corruption” («δημοσιονομική διαφθορά») υπογραμμίζοντας τη συμβολή του δημοσιονομικού ρόλου στη διαφθορά. Επομένως, όσο η διαφθορά ενισχύεται, οι «σκιώδεις» δραστηριότητες διευρύνονται αναλόγως, με αποτέλεσμα να αναμένεται μια θετική σχέση μεταξύ της διαφθοράς και της παραοικονομίας.

Άλλοι συγγραφείς (Johnson et al. 1997) δημιούργησαν ένα σύνθετο μοντέλο διαφθοράς σε σχέση με την επίσημη και ανεπίσημη οικονομία, καταλήγοντας σε παρόμοια αποτελέσματα. Έτσι, διαπίστωσαν ότι η διαφθορά είναι ένα γεγονός που λειτουργεί επιβαρυντικά για τις δραστηριότητες των εταιριών στην επίσημη οικονομία, κατευθύνοντάς τες στην ανεπίσημη οικονομία. Λαμβάνοντας υπόψιν αυτή την σκέψη, ο Friedman et al. (2000) αποδεικνύει εμπειρικά ότι οι χώρες που παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό διαφθοράς έχουν και υψηλό ποσοστό παραοικονομίας. Αργότερα, οι Buehn and Schneider (2009) επιβεβαίωσαν επίσης τη σχέση μεταξύ διαφθοράς και παραοικονομίας.

Στην περίπτωση της Σερβίας, ακόμη, η έρευνα που διεξήχθη από τους Simonovic και Boskovic (2016, σ. 117) αποδεικνύει την ύπαρξη μιας άμεσης θετικής σχέσης μεταξύ διαφθοράς και παραοικονομίας. Οι Simonovic και Boskovic διαπίστωσαν ότι η διαφθορά των δημοσίων υπαλλήλων χαρακτηρίζεται ως η μέθοδος συγκάλυψης της παραοικονομίας ή ως ένα μέσο επίτευξής της. Είτε η διαφθορά προέρχεται από την παραοικονομία, είτε προηγείται αυτής, η μεταξύ τους σχέση είναι άμεσα επιβεβαιωμένη. Όσο πιο υψηλό είναι το ποσοστό της παραοικονομίας, τόσο πιο υψηλό είναι και το ποσοστό της διαφθοράς και το αντίστροφο. Οι οργανισμοί που διαβρώνονται από τη διαφθορά αντιπροσωπεύουν τα αδύναμα εμπόδια στην πορεία της ανάπτυξης της εγκληματικής δομής. Περαιτέρω, οι συγγραφείς εξηγούν ότι υφίσταται μια στενή σχέση μεταξύ της διαφθοράς και της παραοικονομίας όταν οι δημόσιοι υπάλληλοι αποζητούν την δωροδοκία εκβιάζοντας και προσαρμόζοντας τις οικονομικές οντότητες με ποικίλους τρόπους.

Σε παρόμοια αποτελέσματα έφτασε και από η Borlea et al. (2017) στη μελέτη της, η οποία βασίστηκε σε ένα δείγμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση για να αναλύσει την περίοδο μεταξύ του 2005 και 2014. Οι εμπειρικές διαπιστώσεις αυτής της έρευνας επιβεβαιώνουν, επίσης, την ύπαρξη μιας δυνατής και θετικής σχέσης μεταξύ της διαφθοράς και της παραοικονομίας. Για τον λόγο αυτό, ένα υψηλό ποσοστό της διαφθοράς περιλαμβάνει ένα υψηλό ποσοστό της παραοικονομίας.

Μια δεύτερη ομάδα ερευνών, αλλά πιο περιορισμένη από την πρώτη, (Dreher και Schneider 2010; Virta 2007) συγκεντρώνει αποδεικτικά έγγραφα των έμμεσων αποτελεσμάτων μεταξύ διαφθοράς και παραοικονομίας. Επομένως, στη μελέτη που διεξήγαγαν, οι Dreher και Schneider (2010) για τις χώρες που έχουν υψηλά εισοδήματα διαπιστώθηκε ότι τα υψηλά ποσοστά διαφθοράς σχετίζονται με χαμηλά ποσοστά παραοικονομίας. Παρόμοια αποτελέσματα προκύπτουν και από την Virta (2007), η οποία διερεύνησε την σχέση μεταξύ διαφθορά και παραοικονομίας σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές του κόσμου βασιζόμενη στην παρατήρηση ότι οι διαφορετικοί τρόποι δωροδοκίας μπορεί να επιφέρουν διαφορετικά αποτελέσματα στην παραοικονομία. Η Virta (2007) διατύπωσε τη θεωρία ότι τέτοιου είδους διεφθαρμένες πρακτικές διαφέρουν μεταξύ των περιοχών του κόσμου και συναντιούνται εξίσου συχνά σε πολλές περιοχές. Περαιτέρω, η Virta τόνισε ότι η δωροδοκία που στοχεύει στην απόκτηση δημοσίων συμβολαίων έχει διαφορετικές επιπτώσεις στο μέγεθος της παραοικονομίας σε σύγκριση με τη δωροδοκία που στοχεύει στην μείωση των φόρων. Μια αρνητική σχέση μεταξύ της διαφθοράς και της παραοικονομίας εντοπίστηκε στις χώρες των τροπικών ζωνών επειδή μέσα στη αυτή την περιοχή η δωροδοκία των δημοσίων υπαλλήλων εφαρμόζεται κυρίως στον επίσημο τομέα.

Όσον αφορά τις διαφορές που αναγνωρίστηκαν μεταξύ των δύο ομάδων έρευνας για το πρόσημο που χαρακτηρίζει την εγκαθιδρυμένη σχέση μεταξύ διαφθοράς και παραοικονομίας, αρκετές μελέτες δίνουν κάποιες εξηγήσεις.

(α) Μερικές έρευνες (Weber 2005; Mocan 2008; Bătrâncea et al. 2017) εξήγησαν τέτοιες διαφορές υπό το πρίσμα διαφορετικών μεθόδων μέτρησης των γεγονότων ή την αξιοποίηση διαφορετικών μεταβλητών ελέγχου. Για παράδειγμα, η έρευνα που διεξήχθη από τον Bătrâncea et al. (2017) μελετούσε την δύναμη της σχέσης μεταξύ της παραοικονομίας και της διαφθοράς αντλώντας δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από 193 χώρες και επικράτειες. Χρησιμοποίησαν ως μεταβλητές ελέγχου (ή συντονιστές) την ανεξαρτησία τους στη δικαστική εξουσία, την αξιοπιστία των αστυνομικών αρχών, την ανθρώπινη εξέλιξη (αντικατοπτριζόμενη από το επίπεδο εκπαίδευσης, την απαραίτητη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τα πρότυπα ζωής) και την επιχειρηματική ελευθερία. Τα αποτελέσματά τους υποδεικνύουν ότι μια μικρή παραοικονομία σχετίζεται με ένα χαμηλό επίπεδο διαφθοράς που προκύπτει όταν οι ακόλουθοι όροι πληρούνται για τα κράτη που απολαμβάνουν δικαιοδοσίες ελεύθερα από κάθε είδους πολιτική επιρροή. Επομένως, ενισχύουν την αποτελεσματικότητα του νόμου ενώ παράλληλα προστατεύουν τα κοινωνικά συμφέροντα, που κάνουν σημαντική πρόοδο όσον αφορά την ανθρώπινη εξέλιξη (για παράδειγμα βελτιώνουν την εκπαίδευση, την ιατρική περίθαλψη και τα πρότυπα ζωής), ή υιοθετούν αποτελεσματικούς κανονισμούς για το επιχειρηματικό περιβάλλον με σκοπό την μείωση της γραφειοκρατίας. Με άλλα λόγια, μια θετική σχέση μεταξύ διαφθοράς και παραοικονομίας υφίσταται όταν λαμβάνονται υπόψη όλες οι παραπάνω μεταβλητές ελέγχου.

(β) Μια ακόμη κατηγορία ερευνών (Choi and Thum 2005; Dreher and Schneider 2010; Virta 2007) διαπίστωσε ότι η σχέση μεταξύ διαφθοράς και παραοικονομίας εξαρτάται από την οικονομία ή το επίπεδο ανάπτυξης μιας περιοχής της χώρας. Ο Dreher και ο Schneider (2010) παρατήρησαν ότι στις χώρες όπου το εισόδημα είναι χαμηλό, τα δημόσια αγαθά που προέρχονται από το δημόσιο είναι λιγότερο αποδοτικά από τις χώρες με υψηλά εισοδήματα. Αυτός είναι ο λόγος που πολλοί επιχειρηματίες (όπως οι ιδιοκτήτες εστιατορίων, μπαρ ή ακόμη και μεγαλύτερων σε παραγωγή εταιριών) επιλέγουν να δωροδοκήσουν για τη λειτουργία τους, είτε να ακολουθήσουν ανεπίσημες μεθόδους. Επομένως, διαπιστώθηκε ότι σε τέτοιες χώρες με χαμηλά εισοδήματα, η σχέση μεταξύ διαφθοράς και παραοικονομίας είναι θετική ως αποτέλεσμα του γεγονότος ότι όσο η διαφθορά αυξάνεται, η παραοικονομία αυξάνεται παράλληλα. Από την άλλη πλευρά, σε χώρες με υψηλά εισοδήματα, τα δημόσια αγαθά είναι πιο αποτελεσματικά και μόνο οι μικρές εταιρίες δείχνουν την επιλογή τους να δωροδοκήσουν με σκοπό να παραμείνουν στον ανεπίσημο κλάδο. Ως αντάλλαγμα, οι μεγάλες εταιρίες επιλέγουν να δωροδοκήσουν τους δημόσιους υπαλλήλους για να

αποκτήσουν ένα συμβόλαιο που έχει συναφθεί στον δημόσιο τομέα (για παράδειγμα στον κατασκευαστικό τομέα).

3. ΠΠΟΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1.1.5 Theoretical Approaches of Money Laundering

In a synthetic definition, the money laundering represents the make-up process of illegally procreated sources by criminal procedures so that they get a legal appearance.

To understand the money laundering action, a short historical presentation is required. The money laundering concept is associated with Al Capone in 1931 during the prohibition period, in the United States. He developed real businesses with the “launderers” in order to hide the origin of the amounts cashed from the business with alcohol. While Al Capone was judged for tax avoidance, Meyer Lanski transferred, in Switzerland, illegal funds through a complex system of phantom companies, holdings, and off-shore accounts. After 1934, Switzerland established the bank secrecy principles.

In 1970, the United States opened the doors to the legislation in the field of money laundering through the Bank Secrecy Act, according to which the banks are required to report to Internal Revenue Service the suspect transactions higher than 10,000 USD, and the fund transfer and their hidden placement in financial institution is sanctioned as crime but without naming it money laundering. Also, the failure to report the accounts from foreign banks is sanctioned in the same way.

The term of money laundering is officially used for the first time in 1972, in Watergate Scandal when the Committee for Nixon’s re-election as President transferred money illegally obtained for the election campaign from Mexico, then transferred them back through a company of Miami.

Concretely, the history of the money laundering regulation started in the middle of 1980 with the criminalization of the cash from illegal crimes with drugs in the United States, Great Britain, and Australia.

The money laundering crime was introduced and sanctioned as such in USA through the Money Laundering Control Act of 1986. In 1989, there was established an intra-government body called Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) meant to establish policies for fighting against money laundering and terrorism funding. In Europe, it was only in 2005 that the Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing was adopted.

Despite the fight against this scourge of the world states and international organizations, the money laundering continues to represent an ever-growing fact. The United Nation Organization for Fight Against Drugs and Terrorism (UNODC) estimates the amount of money laundered in a year at global level around 2–5% of the global GDP or 800 billion dollars–2 trillion USD (United Nation Office on Drugs and Crime 2020).

In relation with the trial to define the money laundering, the following approaches in the specialized literature are identified:

- The money laundering consists of “bringing the money from illegal activity in a lawful business so that their source seems to be legal” (OECD 2017).

- The money laundering represents the conversion or transfer of property, knowing that such property is derived from any [drug trafficking] offence or offences or from an act of participation in such offence or offences, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of assisting any person who is involved in the commission of such an offence or offences to evade the legal consequences of his actions (United Nations Convention Against Transnational Organized Crime (2000) (Palermo Convention).

- Money launderers “send illicit funds through legal channels in order to conceal their criminal origins”. (...) “When money is laundered, criminals profit from their actions; they are rewarded by concealing the criminal act that generates the illicit proceeds and by disguising the origins of what appears to be legitimate proceeds” (Schott 2006).

- The money laundering is the process through which the incomes obtained from crimes are “laundered” through lawful channels (using bank transactions), and then, they are reinvested in lawful activities (Ardizzi et al. 2014).

- The money laundering consists of the “illegal transfer of goods to the lawful economic system by using labour and operations meant to hide the criminal source of the goods submitted to laundering” (Jurj-Tudoran and Şaguna 2016, p. 9).

- The money laundering represents a “complex of transactions which include international transfers, dispersions in small amounts and transfer on the name of other persons benefiting of bank experts, brokers, accountants, notaries or lawyers. In case of money laundering there is created a perception of action legitimacy so that the goods (money) become available again for the criminals” (Jurj-Tudoran and Şaguna 2016, p. 4).

- The crime of money laundering is a result crime which is always accompanied by another result crime and other means crimes which belong to the economic crime domain: tax avoidance, corruption, bank crime, cheating (Leția 2014, p. 40).

- Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing (European Parliament 2005) provides that the Member States have to ensure that the money laundering and terrorism funding are forbidden (art 1). In the meaning of the present directive, at art. 2 “the following behaviours are considered money laundering when committed intentionally:

- (a) the conversion or transfer of property, knowing that such property is derived from criminal activity or from an act of participation in such activity, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of assisting any person who is involved in the commission of such activity to evade the legal consequences of his action;

- (b) the concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement, rights with respect to, or ownership of property, knowing that such property is derived from criminal activity or from an act of participation in such activity;

- (c) the acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property was derived from criminal activity or from an act of participation in such activity;

- (d) participation in, association to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the actions mentioned in the foregoing points.”

- In Romania the definition of money laundering is in line with the European Directives in the field. To that end, the Article no. 29 of the Law 656 from 7 December 2002 republished, about the prevention and sanctioning of money laundering as well as for the implementation of measures for the prevention and fight against the terrorism funding, provides the following issues:

- “It is considered as money laundering crime and is punished with imprisonment from 3 to 10 years:

- (a) The exchange or transfer of goods knowing they are the result of crime committing in order to cover up or dissimulate their illicit origin or in order to help the person who committed the crime to escape prosecution, judgement or sentence execution;

(b) Hiding or dissimulation of the real source of goods, of their location, of the disposition, circulation or ownership or of the ownership rights on them knowing that the goods are the result of a crime commission;

(c) Acquisition, possession or utilization of goods, knowing that they resulted at a crime commission.”

⇒ Based on the definitions presented above, we conclude that the money laundering represents a complex process by means of which an apparent legality regarding an amount of money from illegal business is acquired.

Stages of money laundering

Although numerous methods are involved in the money laundering process, the scheme of money laundering can be reduced in general, to three big stages (National Office for Prevention and Control of Money Laundering 2002):

1. PLACEMENT is the first stage when the amounts of money obtained from illicit activities are put into circulation and are effectively placed in the financial system. Before money placement, the PIECEMEAL process takes place, respectively, the money split in smaller amounts which are fewer suspects (below 10,000 EUR). Then, the placement of these amounts of money is carried out by constituting bank deposits or by buying a number of financial instruments (cheques, promissory notes, etc.) which are cashed later on.

2. The second stage, namely, the LAYERING or STRATIFICATION assumes the separation of illegal funds from their source by creating complex layers to hide the source and to ensure the anonymity. This can be done using the electronic transfer of money in the accounts opened at banks from all over the world (it especially aims at those jurisdictions which do not cooperate in the investigations regarding the fight against money laundering). The stratification can be also done by establishing front companies. The one making money laundering drafts, for instance, fictitious import-export papers, on which basis the money is transferred from the initial placement location as payment for service supply or fictitious export operations, to another bank. Under certain circumstances, the money launderers can conceal the transfers as payment for goods or services, and thus, they are apparently legal.

3. INTEGRATION, the third stage assumes the legitimization of the funds obtained from crime commission by their reintroduction in the lawful circuit. The integration of the amounts of money in the lawful circuit can be carried out through investments on the real estate market, luxury

goods market, or the funding of own business, and thus, these funds seem to be normal and “clean”, as providing from commercial activities.

The three stages by means of which the money laundering can be done can be separated and distinct phases, or they may also occur simultaneously or they overlap. The utilization of the basic steps depends on the available mechanisms of money laundering and the requirements of the criminal organizations.

Figure 1.1 shows a description of the money laundering circuit:

Methods of money laundering

The money laundering represents an extremely complex process, and in practice, there has been found out numerous methods to carry out this process. Below, there are presented, in a limitative manner, several such methods identified more frequently (National Office for Prevention and Fight Against the Money Laundering and Terrorism Funding 2002, 2004):

1. *Money laundering through bank accounts:*

(a) Utilization of accounts which do not reflect the normal banking or commercial activities, but they are used only for money deposition or withdrawal.

(b) Non-operational/inactive accounts which suddenly become active involving transactions with high amounts of cash.

(c) Large cash amount withdrawal from a previously inactive account or from an account where there has been unexpectedly transferred a significant amount from other account opened in the country or abroad.

(d) The cash withdrawal operations which are carried out throughout the same day from different subsidiaries of the same banking institution.

(e) Transfer of funds and real estate values between accounts which do not seem to be controlled in common.

(f) Accounts of a company where predominantly the depositions or withdrawals are carried out in cash (and not using the cheques).

(g) The movements of the amounts through the companies' accounts which cannot be clearly identified as being supported by economic justification are not complying with the company strategy and do not seem to be related to a lawful commercial contract.

(h) Payments or cashing of high amounts on a client's name without any certain motivation or plausible explanation.

(i) Significant increase, without an apparent reason, of a client's turnover reflected by the activity of its accounts.

(j) A large number of accounts is opened by the client at the same banks or at different banks, and there are operated repeated transfers of large amounts of money between these accounts.

(k) Depositions of small amounts of cash in the account of a client followed by the immediate transfer in an account opened at another bank.

(l) Crediting an account by means of cheques issued by thirds with large amounts of money at the client's favour.

(m) Suspect movements of the funds from a bank to another bank and back again to the first bank. For instance, the following scheme has been noticed: (1) procurement of cheques from a bank; (2) opening an account in another bank; (3) deposition of the cheques in the second account; and then (4) electronic transfer of the funds from the second account to the account of the first bank which initially issued the cheques.

(n) Periodical transfers from personal account to countries with a high-risk rate.

2. *False loans/loans returned:*

(a) Companies applying for credits although, according to the financial statements, it results that the credit is not necessary.

(b) Clients who reimburse surprisingly quickly the loans with funds from unknown sources.

(c) Fictitious loans granted by shell companies (just a cover). Such a company registered in a tax haven is controlled by a company from the country, and the shell company funds are, in fact, funds of the company from the country which are recycled. The scheme is as follows: recycled money, found in the shell company accounts, are lent to the company from the country (actually, it is about self-loans) for which the latter pays interests and eventually delayed payment penalties which later on, by means of different methods, are cashed, by the real owner of shell company. Thus, the respective amounts get in the legal circuit.

(d) The loans of cash and their reimbursement by means of bank instruments.

3. *Utilization of offshore destinations (tax havens).* These represent one of the most common and usual procedures for fraud and tax avoidance at international level.

4. *The shell company* (existing only on paper, they do not have any office, employees, independent assets, or own commercial operations, and they are used by their owners as a vehicle for business transactions or for controlling other companies).

5. *Utilization of informal systems regarding the fund transfer*, more precisely, the use of transfer systems parallel to the financial institutions, such as Western Union and Money Gram, aiming at the compensation between several physical or legal entities, but there is no real movement of these amounts of money.

6. *Utilization of external operations particularly in relation with the tax havens.*

7. *Money laundering through transactions related to investments/Transactions on the stock market:*

(a) Unusual sale of high-value securities in exchange for cash which is withdrawn later on.

(b) Transactions with securities to obtain cash which movement is not conducted through the clients' accounts.

(c) Acquisition of securities through the bank when this acquisition is not complying with the usual activity of the client.

(d) Clients' applications for benefiting of the investment administration when their source is not clear or when it is not complying with the client's activity.

(e) Acquisition of securities which are to be safely kept by banks when it is not complying with the client's activity.

(f) Acquisition of shares of companies which are established in tax havens followed by their sale to other similar companies.

(g) Sale of shares for a price much higher than the market price to a company where the sole shareholder is just the owner of the respective shares.

(h) Purchase of real estates by companies from tax havens followed by their sale to other similar companies.

(i) Sales of equity interests for a price much higher than their market value to a company which sole associate is just the owner of the equity interests.

8. *Utilization of non-profit organizations*

The non-profit organizations collect significant amounts of money from donors and, then, distribute these amounts to their beneficiaries, after covering the administrative costs. The amounts transferred then to the beneficiaries as well as the administrative expenses can be over evaluated and their utility is difficult to estimate. The non-profit organizations are often used in bad faith, being a widely spread method of money laundering.

9. *Gambling (casinos, horse racing)*

The casinos and other gambling entities are agreed by the money launderers because they offer the possibility of intensive use of cash, being often used by the money launderers as simple exchange office where dirty money turns in clean money. In such cases, the criminal buys winning tickets and then the organizer's ticket, and thus, the source of money is justified. Based on statistics, the electronic games annually increase by about 15%, incurring enormous amounts of money which may reach 10 billion EUR (Leția 2014, p. 41).

10. *Other methods for money laundering, such as:*

- (a) Evading the submission of declaration obligations regarding the amounts transferred abroad
- (b) Applying for the VAT reimbursement for fictitious operations, submission of unreal/fictitious financial statements
- (c) Making advance payments but no goods delivery/service supply takes place
- (d) Implication of financial institution officers who can be identified by their life standard which exceeds by far their wage rate, luxury holidays
- (e) Use of freelancers

1.1.6 Relation Between Corruption, Shadow Economy, and Money Laundering. Theoretical Approaches

All the three important forms of the economic and financial crime mentioned by us in this book, respectively, corruption, shadow economy, and money laundering indicate, among their common components, the avoidance of the regulations regarding the calculation and payment of taxes, and, consequently, they lead to the diminution of tax incomes and increase of public expenses and slow down the economic growth.

As for the empirical relations established between the three forms of the economic and financial crime, based on the review of the specialized literature, we found out that they are not very clearly delimited.

Thus, we notice first that the investigated studies of the specialized literature referring to the relations identified between corruption and shadow economy indicate the presence of both direct and indirect relations (Johnson et al. 1997; Fjeldstad 1996, 2003; Dreher and Schneider 2010; Buehn and Schneider 2009; Simonovic and Boskovic 2016, p. 117; Virta 2007; Borlea, Achim and Miron 2017).

A first important group of studies (Fjeldstad 1996, 2003; Kaufman 2010; Ivanyna et al. 2010; Ghosh and Neanidis 2011; Borlea et al. 2017) identify direct relations between corruption and shadow economy. These studies offer empirical issues about the destructive role of corruption and officers' bribery to allow further acting in shadow. In this context, Fjeldstad (1996, 2003) uses just the term of "fiscal corruption" underlining thus the fiscal role of corruption. Thus, as corruption enhances, the shadow activities extend accordingly, so that a positive relation between corruption and shadow activity is expected.

Other authors (Johnson et al. 1997) created a complex model of corruption in relation with the official and unofficial economy, reaching similar results. Thus, they found out that the corruption fact functions as a fee on the activity of the companies from official economy, directing them to unofficial economy. Considering this point of view, Friedman et al. (2000) empirically demonstrate that the countries showing a high corruption rate have also a higher rate of shadow economy. Later on, Buehn and Schneider (2009) also identified a positive relation between corruption and shadow economy.

In case of Serbia, too, the study performed by Simonovic and Boskovic (2016, p. 117) shows the existence of a positive relation direct) between corruption and shadow economy. Simonovic and Boskovic find that corruption of public officials is identified as often being a method to mask the shadow economy or as implementation means. Whether the corruption comes from or precedes the shadow economy, the relationship between these two facts is directly corroborated. The higher the shadow economy rate is, the higher the corruption rate is and vice versa. The institutions eroded by corruption represent weak obstacles on the way of the criminal structure development. Further on, the authors explain that there exists a direct connection between corruption and shadow economy when the public officials ask for bribe using the blackmail and conditioning the economic entities in various ways.

Similar results were obtained by Borlea et al. (2017) in their study based on a sample from the European Union over the analysed period 2005–2014. The empirical findings of this study also confirm the existence of a strong positive relation between corruption and shadow economy; so, a higher rate of corruption involves a higher rate of shadow economy.

A second group of studies, but more limited than the first, (Dreher and Schneider 2010; Virta 2007) gathers documentary evidence of the indirect results between corruption and shadow economy. Thus, the study developed by Dreher and Schneider (2010), for the countries with high incomes, found out that the high rates of corruption correlate with low rates of shadow economy. Similar results are obtained by Virta (2007), who investigated the relation between corruption and shadow economy

in different geographical regions of the world, based on the observation that the different types of bribe may have different consequences regarding the shadow economy. Virta (2007) theorized that such corrupted practices are different within the world regions, being very frequently found in some regions. Further on, Virta underlined that the bribery made to obtain public contracts has different consequences regarding the size of the shadow economy in comparison with the bribery practised for the tax diminution. A negative relation between corruption and shadow economy was found in the countries from the tropical zone because within this region the public officials' bribery is usually practised to work in the official sector.

As for the differences identified between the two groups of studies regarding the sign of the relation established between corruption and shadow economy, several studies offer explanations.

(a) Some of the studies (Weber 2005; Mocan 2008; Bătrâncea et al. 2017) explained such differences in the light of the different methods of measuring the facts or of the utilization of different control variables. For instance, the study conducted by Bătrâncea et al. (2017) investigated the force of the relation between shadow economy and corruption using data collected in 193 countries and territories. They used as control variables (or moderating) judiciary independence, police service reliability, human development (reflected by education level, suitable medical assistance, and life standards), and business freedom. Their results suggest that a small shadow economy is associated with a low corruption level when the following conditions are met for the nations: they enjoy of jurisdictions free of any political influence; they enforce law efficiently while protecting social interests; they make significant progress regarding the human development (e.g. improvement of education, healthcare and living standards); or they adopt efficient regulations for business environment in order to reduce bureaucracy. In other words, a positive relation between corruption and shadow economy exists when the above control variables are considered.

(b) Another category of studies (Choi and Thum 2005; Dreher and Schneider 2010; Virta 2007) found out that the relation between corruption and shadow economy depends on the economic or regional development level of a country. Dreher and Schneider (2010) noticed that in the countries where the incomes are low, the public goods provided by the official are less efficient than in countries with high incomes, and this is the reason why numerous entrepreneurs (such as the owners of restaurants, bars, or even bigger production companies) chose to pay a bribe for operating within the unofficial sectorial. Therefore, it was found out that in such countries with low incomes, the relation between corruption and shadow economy is positive as a result of the fact that as corruption increases, the shadow economy is also increasing. On the other hand, in countries with high incomes, the public goods are more efficient, and here, only the small companies show their option to give bribe to stay

in the unofficial sector. In exchange, the big companies choose to bribe the public officers to obtain a contract concluded in the public sector (for instance in construction sector).

4. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑΤΟΣ

4.1 Σχολιασμός Μεταφραστικής Εντολής

Η φύση του ανθρώπου σε γενικές γραμμές είναι περίπλοκη και συνυφασμένη με τη φιλοδοξία του για το μέγιστο κέρδος και την άνεση στη ζωή του. Γνωστό ρητό στον ελληνικό λαό αποτελεί η φράση «όλα θυσιάζονται στον βωμό του χρήματος», κάτι που ως επί το πλείστον αληθεύει γιατί κάθε επιχειρηματίας κυνηγά το καθαρό κέρδος, το οποίο μελλοντικά θα ενισχύσει τις επενδύσεις του. Ένα μεγάλο ποσοστό καθαρού κέρδους προκύπτει συχνά από τη διαδικασία ξεπλύματος μαύρου χρήματος, της οποίας λόγος ύπαρξης είναι η αποφυγή πληρωμής του ΦΠΑ και η αποφυγή της φορολόγησης από το εκάστοτε κράτος. Οι μελέτες των συγγραφέων Monica V. Achim και Sorin N. Borlea σκόπευαν να συγκεντρώσουν το σύνολο των μεθόδων ξεπλύματος μαύρου χρήματος σε μία ακριβή θεωρητική καταγραφή, κάτι που επετεύχθη με το βιβλίο τους *“Economic and Financial: Crime Crruption, shadow economy and money laundering”*. Πρόκειται για τη δημοσίευση μιας σειράς ερευνών, όπου στην πρώτη αναλύεται η πολιτική οικονομία που αφορά το οργανωμένο έγκλημα και την εγκληματικότητα σε οποιοδήποτε επίπεδο, είτε παγκοσμίως είτε μεμονωμένα σε περιοχές. Πιο συγκεκριμένα, η εμπειρική μελέτη σε συνδυασμό με τις έρευνες των συγγραφέων σε αυτό το βιβλίο οδήγησαν στη λεπτομερή ανάλυση των θεωρητικών και των πρακτικών πλευρών της διαφθοράς, της παραοικονομίας και της διαδικασίας ξεπλύματος μαύρου χρήματος, εξαιτίας των οποίων προκύπτουν οι οικονομικές ανισότητες και η φορολογική επιβάρυνση των μισθωτών.

Η μακροδομή (Γραμμενίδης, Δημητρούλια, Κουρδής, Λουπάκη & Φλώρος, 2015, σ. 78-79) του αποσπάσματος το οποίο μεταφράστηκε παραπάνω εστιάζει στην παράθεση ενός εύρους πληροφοριών και το κατατάσσει στα περιγραφικά είδη κειμένου, γεγονός που κάνει πιο συγκεκριμένη τη μεταφραστική εντολή. Ο πελάτης του μεταφραστή και στη συγκεκριμένη περίπτωση οι συγγραφείς Achim και Borlea καθορίζουν το είδος του κειμένου και την αιτία από την οποία προέκυψε η ανάγκη για μετάφραση και το περιβάλλον στο οποίο θα δημοσιευτεί το κείμενο (Κελάνδριας, 2016, σ. 86-93). Το κοινό στο οποίο αναφέρεται η έρευνα τους αποτελείται από ακαδημαϊκούς ερευνητές, από φοιτητές, και ερευνητές της νομικής και των κοινωνικών επιστημών καθώς και από ειδικούς που εργάζονται σε πολιτικά ιδρύματα. Σε αυτή την περίπτωση, στόχος των συγγραφέων είναι η γνωστοποίηση των μεθόδων ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Επομένως, ο στόχος του μεταφραστή οφείλει να είναι η παράθεση των πληροφοριών για την επιμόρφωση του ελληνικού κοινού. Φυσικά η απόλυτη αντιστοιχία από τη μία γλώσσα και κουλτούρα στην άλλη, σε επίπεδο περιεχομένου, μορφής και ύφους δεν δύναται να αποτυπωθούν κατά κανόνα στο μετάφρασμα (Κελάνδριας, 2016, σ. 141-143). Παρόλα αυτά με έναν καθορισμένο σκοπό και στόχο ο μεταφραστής δεν παρεκκλίνει από την επιθυμία των συγγραφέων.

Σύμφωνα με τη γνωστή «Θεωρία του Σκοπού», η οποία αναπτύχθηκε στα τέλη του 1970, το απόσπασμα κατατάσσεται στο πληροφοριακό είδος κειμένου όπως υποστηρίζει η Reiss και ο Vermeer. (Reiss & Vermeer, 2013) Αυτή η θεωρητική σκοπιά επικεντρώνεται στη μεταφραστική εντολή και τις πληροφορίες που έχουν παραδοθεί με πιο σημαντικές τη χρήση του κειμένου και το κοινό στο οποίο αναφέρεται. Ο «σκοπός» με πιο απλά λόγια καθοδηγεί τον μεταφραστή ως προς τον στόχο και το επιθυμητό αποτέλεσμα που οφείλει να επιφέρει η δουλειά του (Schäffner, 1998, σ. 115-119) Στο απόσπασμα των Achim και Borlea σκοπός παραμένει η εξίσου αναλυτική ενημέρωση του ελληνικού κοινού για τις μεθόδους ξεπλύματος μαύρου χρήματος (Achim & Borlea, 2020). Για τον λόγο αυτό, η κειμενική του λειτουργία είναι αναφορική. Παράλληλα διακρίνεται σε πληροφοριακή λειτουργία, αλλά και σε διδασκτική, καθώς οι συγγραφείς μεταλαμπαδεύουν στο ευρύ κοινό που παρουσιάζει ένα ενδιαφέρον για τον τομέα των οικονομικών και επιθυμεί να μάθει περισσότερα. Ο μεταφραστής οφείλει να γνωρίζει ότι ένα οικονομικό κείμενο, όσο πληροφοριακή κι αν είναι η φύση του, έχει συγκεκριμένη φρασεολογία, επομένως ο σκοπός του πρέπει να είναι συγκεκριμένος, με αυστηρά καθορισμένη τη λειτουργία του κειμένου για να επιτευχθεί ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα (Κελάνδριας, 2007, σ. 39-42)

4.2 Ανάλυση Κειμένου Πηγής

Μια λεπτομερής ανάλυση της μικροδομής (Γραμμενίδης, Δημητρούλια, Κουρδής, Λουπάκη, & Φλώρος, 2015, σ. 78-79) του κειμένου προκύπτει από το μοντέλο της Baker, η οποία μάλιστα χωρίζει την ανάλυση σε πέντε επίπεδα. Αρχικά, αποσπασματικά για την κάθε λέξη πολλές φορές είναι πιθανό να υπονοούνται πολλαπλές σημασίες. Την τελική απόφαση του μεταφραστή βέβαια καθορίζει πάντα το ύφος και ο σκοπός του κειμένου, όπως προαναφέρθηκε παραπάνω. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η αγγλική λέξη “is sanctioned” η οποία στα ελληνικά μπορεί να ερμηνευτεί είτε ως «εγκρίνω», «τιμωρώ», «επιτρέπω» ή ακόμα και με μια πιο γενική έννοια που επιλέχθηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση ως «θεωρείται». Ένα παρόμοιο γεγονός προκύπτει και από το ουσιαστικό “acquisition” που μπορεί να αποδοθεί ως «απόκτηση» ή «εξαγορά». Η «εξαγορά» είναι ίσως η πιο κατάλληλη επιλογή διότι ακολουθείται από μια συνώνυμη λέξη και επικρατεί μια φυσική ροή στο κείμενο παράλληλα με τον σκοπό των συγγραφέων να δηλώσουν το νόημα του ρήματος «αγοράζω» με έναν οικονομικό όρο. Ακόμη, το ρήμα “developed” έχει πολλές σημασίες με πιο συχνή αυτή της εξέλιξης, ωστόσο εξαιτίας του περιβάλλοντος στο οποίο βρίσκεται το ρήμα αυτό, διατηρεί το νόημα του στα ελληνικά μόνο αν αποδοθεί ως «διεξήχθη». Συνολικά, δηλαδή, σε ολόκληρη τη πρόταση «Επομένως, στην μελέτη που διεξήγαγαν ο Dreher και ο Schneider (2010), [...]»

Η ιδιαιτερότητα του συγκεκριμένου κειμένου αφορά την τμηματική δομή του. Πολύ συχνά οι συγγραφείς αναλύουν τις μεθόδους τις οποίες κατατάσσουν σε μικρές παραγράφους, αλφαβητικά ή αριθμητικά ή ακόμη με κουκκίδες, δημιουργώντας λίστες. Η τάση αυτή είναι πιο έντονη στο πρώτο

κεφάλαιο που μεταφράζεται, το κεφάλαιο 1.1.5. Το συντομότερο παράδειγμα, ίσως, αποτελεί η παρακάτω παράγραφος 10 του πρωτοτύπου στην οποία τίθενται οι μέθοδοι μείζονος επιχειρηματικού κινδύνου που στοχεύουν στο ξέπλυμα μαύρο χρήματος.

4.3 Μεταφραστικά Προβλήματα

Μια μεταφραστική δυσκολία που εντοπίζεται στο κείμενο προκύπτει από ένα λάθος που εντοπίζεται στο πρωτότυπο κείμενο, στην παρακάτω πρόταση:

“• In the meaning of the present directive, at art. 2 “the following behaviours are considered money laundering when committed intentionally:”

Η οδηγία του ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου είναι η «ΟΔΗΓΙΑ 2005/60/ της 26ης Οκτώβρης του 2005» και περιέχει κανονισμούς για την πρόληψη και την αποφυγή των παράνομων ενεργειών με σκοπό τη νομιμοποίηση χρηματικών ποσών και τη διασπορά τους, ιδιαίτερα για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ωστόσο, το λάθος δεν αφορά την θεματολογία του νόμου αλλά το γεγονός ότι δεν πρόκειται για το “art. 2”, άρθρο 2, αλλά για την δεύτερη παράγραφο του πρώτου άρθρου. Στην μετάφραση του κειμένου θα παραμείνει η επιλογή του συγγραφέα, διότι ο μεταφραστής οφείλει να τον ενημερώσει και από κοινού να αποφασίσουν την διόρθωση ή όχι στο πρωτότυπο κείμενο και εν συνεχεία στην ελληνική απόδοση του.

4.4 Λεξικό Επίπεδο

Παραδείγματα μεταφραστικών προβληματισμών, εντοπίζονται και σε μεμονωμένες λέξεις, όπως το ουσιαστικό “failure” που η κυριολεκτική το σημασία δηλώνει την «αποτυχία». Στο συνολικό νόημα της πρότασης: “Also, the failure to report the accounts from foreign banks is sanctioned in the same way.”, ταιριάζει περισσότερο η έννοια της «παράλειψης». Έτσι, παρουσιάζεται πιο ορθά το νόημα στην ελληνική γλώσσα: «Επίσης, η παράλειψη αναφορά λογαριασμών από ξένες τράπεζες τιμωρείται με τον ίδιο τρόπο».

4.5 Υπερλεξικό Επίπεδο

Επίλυση σε μεταφραστικά προβλήματα υπερλεξικού επιπέδου προσφέρει συνήθως μια πιο ελεύθερη προσέγγιση του νοήματος, ωστόσο στο επιλεγμένο κείμενο δύσκολα προκύπτουν τέτοια φαινόμενα. Είναι ένα περιγραφικό είδος κειμένου με οικονομική ορολογία,. Ένα παράδειγμα εντοπίστηκε στη φράση “in line with”, η οποία περιφραστικά δηλώνει την τακτοποίηση και την ακολουθία ενός συγκεκριμένου τρόπου. Μονολεκτικά, λοιπόν, μπορεί να αποδοθεί ως «εναρμονισμένος με», δηλαδή σε ισορροπία και σύμφωνα με ό,τι ορίζουν οι ευρωπαϊκές οδηγίες. Τέτοιου είδους ιδιώματα διασκορπίζονται στο κείμενο όπως το “in the light of” με το αντίστοιχο στα ελληνικά «υπό το πρίσμα». Ακόμη μια διευκρινιστική αλλαγή νοήματος έγινε στην φράση “the specialized literature” που ανήκει στην πρόταση “In relation with the trial to define the money laundering, the following approaches in the specialized literature are identified:”. Στα ελληνικά για

να αποδοθεί με τον ακαδημαϊκό όρο χρησιμοποιείτε η λέξη «βιβλιογραφία», η οποία σε αυτή τη θεματική οφείλει να είναι συγκεκριμένη από εγκεκριμένες πηγές. Για τον λόγο αυτό, η μετάφραση της πρότασης θα αποδοθεί ως: «Στην προσπάθεια να οριστούν οι μέθοδοι ξεπλύματος μαύρου χρήματος, λαμβάνονται υπόψιν οι παρακάτω περιπτώσεις που αντλούνται από την ειδικευμένη βιβλιογραφία:».

4.6 Πραγματολογικό Επίπεδο

Όσον αφορά τη συνεκτικότητα, στην πρώτη παράγραφο του κεφαλαίου 1.1.6. ακολουθείται η σημασιολογική σχέση συνέπειας στα νοήματα “corruption, shadow economy and money laundering” που αποδόθηκαν ως «η διαφθορά, η παραοικονομία και το ξέπλυμα μαύρου χρήματος» και όπως αναφέρουν οι συγγραφείς “the avoidance of the regulations regarding the calculation and payment of taxes,” που αποδόθηκε στα ελληνικά ως «την αποφυγή των κανονισμών σχετικά με τον υπολογισμό και την πληρωμή των φόρων». Σε επίπεδο παραγράφου το φαινόμενο αυτό εντοπίζεται μέσα στα όρια του “In relation with the trial...cheating (Letia 2014, σ. 40)”. Μέσα σε αυτή την έκταση του κειμένου υπάρχουν πέντε παράγραφοι που ξεκινούν με την μορφή “• The money laundering”, η τρίτη παράγραφος διαφέρει, καθώς ξεκινά ως “Money laundreres”

Εξίσου σημαντικό ρόλο στη διαδικασία της μετάφρασης έχει η συνοχή του συνολικού μεταφράσματος. Συνήθως η συνοχή επιτυγχάνεται με την χρήση χρονικών, τοπικών ή αναφορικών συνδέσμων που εντοπίζονται στην αρχή μιας πρότασης: “In relation with the trial to define the money laundering, the following approaches in the specialized literature are identified:”. Ο συνεκτικός σύνδεσμος σε αυτή την συγκεκριμένη περίπτωση θα παραληφθεί και θα αντικατασταθεί από το ουσιαστικό “the trial” το οποίο θα αλλάξει μορφή και θα γίνει μετοχή, ώστε να αποτελέσει την συνοχή στο ελληνικά μεταφρασμένο κείμενο. Επομένως, θα αποδοθεί ως «Στην προσπάθεια να οριστούν οι μέθοδοι ξεπλύματος μαύρου χρήματος, λαμβάνονται υπόψιν οι παρακάτω περιπτώσεις που αντλούνται από την ειδικευμένη βιβλιογραφία:».

4.7 Κειμενική Ισοδυναμία

Μεγαλύτερο ποσοστό των παραδειγμάτων από την μετάφραση αφορούν το επίπεδο της κειμενικής ισοδυναμίας. Η προσπάθεια αυτή συχνά προϋποθέτει την εναλλαγή της σειράς των λέξεων, για παράδειγμα η φράση “luxury goods market” στα ελληνικά θα αποδοθεί ως «αγορά αγαθών πολυτελείας με σκοπό να μεταφερθεί το νόημα και στο ελληνικό κοινό. Κάποιες άλλες φορές, για έμφαση και ευκολία ανασχηματισμού των προτάσεων, ακολουθείται ένα φαινόμενο κατά το οποίο το σημαντικό κομμάτι του νοήματος καλύπτει την πρώτη θέση της πρότασης. Για παράδειγμα, στην πρόταση: “Utilization of accounts which do not reflect the normal banking or commercial activities, but they are used only for money deposition or withdrawal.” θα διαγραφεί το “Utilization of” με το φαινόμενο της έλλειψης (Baker, 1992, σ. 209-213) και η πρόταση θα ξεκινήσει απευθείας

ως: «Λογαριασμοί που δεν χρησιμοποιούνται για τις συνηθισμένες τραπεζικές ή εμπορικές δραστηριότητες, αλλά μόνο για καταθέσεις και ανάληψη μετρητών.» Με την κατάταξη αυτή επίσης προκαθορίζεται το «θέμα» που είναι οι λογαριασμοί, ενώ όλη η υπόλοιπη πρόταση ορίζει τις λεπτομέρειες και είναι το «ρήμα». Υφίσταται, ακόμη, μια άλλη λειτουργία, it-/ wh-structure, σύμφωνα με την οποία το αντικείμενο «Οι αιτήσεις των πελατών» μπορεί να προηγείται του προσώπου “Clients’ applications” εξυπηρετώντας τις ανάγκες του νοήματος.

4.8 Ζητήματα Ορολογίας

Πολλά μεταφραστικά ζητήματα προέρχονται από την ορολογία που χρησιμοποιούν οι δύο συγγραφείς. Η αναφορική λειτουργία του πρωτοτύπου είναι ίσως αυτή που προϋποθέτει μια πιο πιστή μετάφραση εντοπίζοντας τις αντιστοιχίες από τη μία γλώσσα στην άλλη. Ιδιαίτερη πρόκληση αποτελούν οι όροι “PIECEMEAL process”, “LAYERING or STRATIFICATION” και “INTEGRATION”, καθώς ο μεταφραστής οφείλει να σεβαστεί την μορφή των κεφαλαίων που επιλέχθηκε στο πρωτότυπο και παράλληλα να τις αποδώσει στην ελληνική γλώσσα μονολεκτικά. Στα περισσότερα από τα παραπάνω παραδείγματα υπάρχει αντιστοιχία, το “PIECEMEAL process” μεταφράζεται ως «ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΗ διαδικασία», το “STRATIFICATION” αποδίδεται ως «ΔΙΑΣΤΡΩΜΑΤΩΣΗ» και το “INTEGRATION” ως «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ». Μόνο στον όρο “LAYERING” δεν υφίσταται μια ελληνική μονολεκτική απόδοση, οπότε μεταφράζεται ισοδύναμα και περιφραστικά ως «Μαζική Διαβίβαση Και Έκδοση Εντολών», ενώ για να διατηρηθεί η επιλογή των κεφαλαίων τα αρχικά κάθε λέξης του όρου είναι με κεφαλαία λόγω κομπόχτας και προσωπικής επιλογής.

Μερικές φορές η ισοδυναμία δεν είναι δυνατή, με αποτέλεσμα, σύμφωνα με τη Reiss (Κελάνδριας, 2007, σ. 22-28) ο μεταφραστής να ανακατευθυνθεί και να επιλέξει μια απόδοση που θα μεταφέρει επαρκώς το νόημα και θα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των μεταφραστικών οδηγιών. Στην παραπάνω μετάφραση τέθηκε αυτό το ζήτημα στη φράση «τυχερών παιχνιδιών», ενώ ο όρος στην αγγλική γλώσσα “gambling entities” συμπεριλαμβάνει την λέξη «τζόγος» ως ρήμα και την ‘οντότητα’, απευθυνόμενη στον επιχειρηματικό τομέα. Θα έλεγε κανείς, λοιπόν, ότι η φράση που χρησιμοποιήθηκε καλύπτει επαρκώς το νόημα που προσπαθεί να μεταδώσουν οι συγγραφείς του κειμένου.

Συχνή είναι και η προσθήκη επιπλέον λέξεων για μια πιο λεπτομερή και έγκυρη απόδοση των όρων, όπως ο όρος “Fictitious loans” που μεταφράστηκε ως «Εικονικές δανειακές συμβάσεις». Αντιστοίχως, επικρατεί και η απαλοιφή λέξεων συνήθως επειδή δεν είναι ορθός ο όρος συνολικά στην ελληνική γλώσσα. Για παράδειγμα το “bank secrecy principle” μεταφράστηκε ως «τραπεζικό απόρρητο» χωρίς την λέξη “principle”. Ωστόσο, όταν πρόκειται για κάποιον νόμο η επιλογή μεταφοράς του όρου από μια γλώσσα στην άλλη είναι αυστηρή. Πρόκειται για νομοθεσία εξάλλου

και ο μεταφραστής οφείλει να εντοπίσει την επίσημη ονομασία και αν δεν υφίσταται να δημιουργήσει μια νέα. Έτσι, το “Bank Secrecy Act”, το οποίο έχει ήδη μεταφραστεί στα ελληνικά, αποδόθηκε ως «νόμος περί τραπεζικού απορρήτου», συνοδευόμενο από τον αγγλικό όρο σε παρένθεση (Bank Secrecy Act) για επεξηγηματικούς σκοπούς. Αντιθέτως, όταν κάποιοι όροι δεν έχουν μεταφραστεί στα ελληνικά όπως το “fiscal corruption” διατηρείται στο μετάφρασμα ο αγγλικός όρος με μια επεξηγηματική παρένθεση στα ελληνικά («δημοσιονομική διαφθορά»).

5. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο των Achim και Borlea επεξηγεί και αποκαλύπτει αρκετά πράγματα που ίσως μόνο ένας ειδήμονας να γνώριζε. Οι τρόποι που οι εταιρίες και οι επενδυτές γενικότερα αναζητούν τους οικονομικούς παραδείσους είναι πολύ συγκεκριμένοι και οργανωμένοι. Πολύ πιθανό να υφίσταται και εταιρίες που προσφέρουν υπηρεσίες ξεπλύματος μαύρου χρήματος.

Επομένως, είναι σημαντική η σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ μισθωτών πολιτών ή εταιριών και αντίστοιχα η φορολογική επιβάρυνση ή οι ευκαιρίες που προσφέρει το κράτος. Είναι σημαντικά διότι με αυτό τον τρόπο ρυθμίζεται η δίκαιη και σωστή λειτουργία του χρηματοοικονομικού συστήματος όχι μόνο στο κάθε κράτος αλλά παγκοσμίως. Είναι η αιτία που οδηγεί τον καθένα στην εγκληματική πράξη να συγκεντρώσει μεγάλα χρηματικά ποσά που δεν είναι κάπου καταχωρημένα, αδικώντας τον συνάνθρωπο του. Από αυτό το συμπέρασμα προκύπτει και το γεγονός ότι το σύστημα που έχει ιδρυθεί για να προστατεύει τους πολίτες από την εξουσία και το σύστημα που ακολουθείται για την επιβολή της τάξης και της ισοτιμίας χρειάζεται μια ριζική αλλαγή η οποία να επικεντρώνεται στην ενίσχυση των πολιτών. Εξάλλου οι πολίτες είναι αυτοί που ενισχύουν και συγκροτούν το κράτος και ολόκληρο το σύστημα.

Στόχος της παρούσας εργασίας ήταν η εμβάθυνση και η περεταίρω διερεύνηση της διαδικασίας νομιμοποίησης των παράνομων εσόδων. Παράλληλα, παρατηρήθηκε και η αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων από το κράτος, είτε με τη θέσπιση κανονισμών, είτε με την αδυναμία αντιμετώπισης τους θέματος και την υιοθέτηση αντίστοιχων εγκληματικών ενεργειών στον δημοσιονομικό τομέα. Ίσως με αυτή την εργασία η αναγνώστες παρακινηθούν στο μέλλον και ανακαλύψουν παραδείγματα προς αποφυγή της κυκλοφορίας παράνομων χρηματικών ποσών, τα οποία τελικά βλάπτουν όλη την οικονομική δραστηριότητα της κοινωνίας.

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

6.1. Πρωτογενείς Πηγές

Achim , M. V., & Borlea, S. N. (2020). 1.1.5 Theoretical Approaches of Money Laundering & 1.1.6 Relation Between Corruption, Shadow Economy, and Money Laundering. Theoretical Approaches. In *Economic and Financial: Crime Corruption, shadow economy, and money laundering* (pp. 13–29). essay, Springer.

6.2. Ακαδημαϊκές Μελέτες

Baker, M. (1992). *Into Other Words: A Coursebook on Translation*. London: Routledge.

Nord, C. (2014). Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ως στοχευμένη δραστηριότητα: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ. (Σ. Π. Λάμπρου, Μεταφρ.) ΔΙΑΥΛΟΣ.

Reiss, K., & Vermeer, H. (2013). *Towards a General Theory of Translational Action: Skopos Theory Explained*. London: Routledge.

Schäffner, C. (1998). Skopos theory. *Routledge encyclopedia of translation studies*. Ανακτήθηκε στις 4 Ιουλίου, 2023, από: https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31353359/Skopos_Theory._Schaeffner.pdf20130812-9530-1tjd61c-libre-libre.pdf?1376345167=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dskopos_theory.pdf&Expires=1688504460&Signature=VOdLnCkvnzlYW9eou-JsOlOftSN264b7.

Γραμμενίδης, Σ. Π., Δημητρούλια, Τ., Κουρδής, Ε., Λουπάκη, Ε., & Φλώρος, Γ. (2015). *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της Μετάφρασης*. Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοθήματα. Ανάκτηση από www.kallipos.gr

Κελάνδριας, Π. (2007). *Η Μετάφραση των Οικονομικών Κειμένων - ΜΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ*. Αθήνα: Δίαυλος.

Κελάνδριας, Π. (2016). *Λειτουργική Διδακτική της Μετάφρασης*. Αθήνα: Δίαυλος.

Κεντρωτής, Γ. (1996). *Θεωρία και Πράξη της Μετάφρασης*. Αθήνα: Δίαυλος.

7. ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΟΡΩΝ

Original Term	Greek Translation
“laundrerer”	όσοι νομιμοποιούν έσοδα με παράνομες δραστηριότητες
“fiscal corruption”	“fiscal corruption”
a limitative manner	σε περιορισμένο βαθμό
abetting	υποκινώντας
Bank Secrecy Act	νόμος περί τραπεζικού απορρήτου (Bank Secrecy Act)
bank secrecy principle	τραπεζικό απόρρητο
bribe	δωροδοκία
bribery	δωροδοκία
broker	χρηματιστής
cashd from	εξαργυρώνεται από
circulation	κυκλοφορία
control variables	μεταβλητές ελέγχου
conversion	μεταβίβαση
corroborated	επιβεβαιώνεται
corruption	διαφθορά
criminalization of the cash	ποινικοποίηση των μετρητών
diminution	μείωση
Directive 2005/60/EC	Οδηγία 2005/60/EK
dispersion	διασπορά, διασκορπισμός
disposition	διάταξη
dissimulate	συγκαλύπτω
draft	προσχέδιο
entrepreneurs	επιχειρηματίες
equity interests	συμμετοχικά διακιώματα
external operations	συναλλαγών προς το εξωτερικό
fictitious	πλαστός

fictitious loans	εικονικές δανειακές συμβάσεις
Financial Action Task Force on Money Laundering	Ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης κατά της Νομιμοποίησης εσόδων από Παράνομες δραστηριότητες (Financial Action Task Force on Money Laundering - FATF στις ΗΠΑ)
financial institution	χρηματοπιστωτικό ίδρυμα
financial instruments	χρηματοπιστωτικά μέσα
fund	κεφάλαιο
global GDP	παγκόσμιο Α.Εγχ.Π
holdings	περιουσιακά στοιχεία
illicit origin	παράνομης προέλευσης
illicit proceed	προιόντα εγκλήματος
implementation means	υλοποίηση μέτρων
INTEGRATION	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ
Internal Revenue Service	εφορία (Internal Revenue Service)
intra-government body	ενδοκυβερνητικός οργανισμός
judiciary independence	την ανεξαρτησία τους στην δικαστική εξουσία
LAYERING	Μαζική Διαβίβαση Και Έκδοση Εντολών
legal appearance	νομική μορφή
legal channel	νόμιμη οδός
make-up	ισχύον
moderating	συντονιστές
money laundering	ξέπλυμα χρήματος
Money Laundering Control Act of 1986	Νόμος περί Παρεμπόδησης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (ΗΠΑ, Money Laundering Control Act of 1986)
notary	συμβολαιογράφος

official sector	επίσημος τομέας
offshore	υπεράκτιος
off-shore account	λογαριασμός off-shore
phantom companies	εταιρείες "φάντασμα"
PIECEMEAL process	ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΗ διαδικασία
prohibition period	περίοδος απαγόρευσης
promissory notes	γραμμάτια
rate	ποσοστό
reimburse	αποπληρώνουν
sanctioning	επιβολή κυρώσεων
scheme	σχέδιο
securities	χρεόγραφα
self-loan	προσωπικό δάνειο
Shadow Economy	παραοικονομία
shell companies	εταιρίες «βιτρίνα»
STRATIFICATION	ΔΙΑΣΤΡΩΜΑΤΩΣΗ
subsidiaries	θυγατρικές
tax avoidance	φοροδιαφυγή
tax haven	φορολογικός παράδεισος
terrorism funding & terrorist financing	χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
to evade	αποφεύγοντας
to mask	να καλύψει
United Nations Convention Against Transnational Organized Crime	Σύμβαση Ηνωμένων Εθνών κατά του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος
United Nations Organization for Fight Against Drugs and Crime (UNODC)	Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC)
unofficial sectorial	ανεπίσημοι κλάδοι
USD	δολάριο
Watergate scandal	σκάνδαλο Watergate

